

FEMINISTIN LINGVISTIKA – feminizmo kryptis, žvelgianti kalb ir kaip sistem , ir kaip diskurs , kur atsispindi ly i santykiai. Remiantis Cheris Kramerae (1981), Berrie Thorne ir Nancy Henley (1975), Julia Kristeva (1980) darbais galima teigti, kad šie tyrimai kreipia d mes : 1) ly i skirtumus ir panašumus šnekos aktuose bei neverbalin je komunikacijoje; 2) kalbos kaip stukt ros seksizm ; 3) kalbos strukt ros ir jos vartosenos s sajas; 4) pastangas ir galimybes keistis kalbos vartosenai ly i poži riu. Pastaroji tendencija skiria feministin lingvistik nuo ly i lingvistikos, nes feministin s lingvistikos objektu tampa ne tik egzistuojan ios tikrov s analiz , bet galim variant modeliavimas ar net primetimas vienai ar kitai visuomenei. Kita vertus, feminizmo teoretikai (Kristeva) tarsi nepastebi vairi kalbotyros sri i ir lingvistams *a priori* primeta vien kalbos strukt ros tyrin toj status , teigdami, kad „lingvistai užbaigia stoik tradicij “. Kai kurie feministin s lingvistikos atstovai sako, kad reikia atsitraukti nuo Saussuro *langue* koncepto, o pereiti prie naujo objekto: kalban iojo subjekto. Tai leist kalb žvelgti ne kaip homogenišk strukt r , bet leist pažvelgti j kaip heterogenišk proces .

Paži ra kalbos kaip strukt ros seksim n ra vienoda. Cheris Kramer teigia, kad „angl žodynas iš esm s yra strukt ra, sudaryta aukštinti vyriškum ir ignoruoti, menkinti arba žeminti moteriškum “. Jo darbe „Man Made Language“ teigiama ir tai, kad „angl kalba tiesiogine žodžio prasme buvo vyro; [...] ji vis dar teb ra tiesiogiai vyro kontroliuojama“. Tai rodo, kad Kramer kalb žvelgia tik kaip sistem . Julia Kristeva sako, kad kalbos sistemos ypatumai n ra itin svarb s, daug svarbiau, kaip tai realizuojama konkre iame kalbos akte, kokios kalbos kaip strukt ros teikiamos galimyb s pasirenkamos ir kod l. Ji iškelia diskurso *konteksto* svarb .

Literat ra:

Kramerae Ch., 1981, *Women and Men Speaking. Frameworks for Analysis*, Rowley, Mass. – Newbury House;
Kristeva J., *Desire in Language: A Semiotic Approach to Literature and Art.* - Oxford: Blacwell;
Thorne B., Henley N., 1975, *Difference and dominance: an overview of language,gender and societ.*- In: *Language and Sex.* – Newbury House;
Moi T., 2001, *Feministin literat ros teorija.* ALK: Charibd .

G. epaitien